

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК: 378.147:61(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14609978>

**Впровадження мотиваційних технологій для підвищення академічної
успішності здобувачів вищої медичної (фармацевтичної) освіти в
освітньому середовищі України**

Рябокони́ Світлана Степанівна

кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри терапії та сімейної
медицини, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я.

Горбачевського МОЗ України, м. Тернопіль, Україна,
ryabokonsvitlana@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4413-0582>, Web of
Science Researcher ID: Q-5174-2016

Ганьбергер Ірина Ігорівна

кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри пропедевтики
внутрішньої медицини та фтизіатрії, Тернопільський національний медичний

університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України, м. Тернопіль, Україна,
irahanber@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4020-3668>, Web of Science
Researcher ID: Q-7526-2016

Михалкі́в Марія Миколаївна

кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри фармацевтичної хімії,
фармацевтичний факультет, Тернопільський національний медичний

університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України, м. Тернопіль, Україна,
mikhalkiv@tdmu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-8574-6412>, Web of Science
Researcher ID: P-2011-2016

Прийнято: 16.12.2024 | Опубліковано: 07.01.2025

***Анотація.** Стаття присвячена аналізу впровадження мотиваційних технологій у навчальний процес здобувачів вищої медичної (фармацевтичної) освіти в умовах сучасної України. Досліджено основні чинники, що впливають на академічну успішність, зокрема інноваційні підходи до стимулювання пізнавальної активності, інтерактивні методи навчання, підтримку емоційної стійкості та адаптацію до стресових умов. Значну увагу приділено практичному застосуванню сучасних інструментів, таких як симуляційні тренінги, інтерактивні навчальні модулі та гейміфіковані завдання. Представлено результати досліджень, які підтверджують позитивний вплив інтеграції цих підходів на покращення академічної успішності. У статті запропоновано рекомендації для закладів вищої медичної (фармацевтичної) освіти, спрямовані на вдосконалення освітніх програм з урахуванням потреб сучасного покоління здобувачів.*

***Мета дослідження** – аналіз ефективності впровадження мотиваційних технологій як засобу підвищення академічної успішності здобувачів вищої медичної (фармацевтичної) освіти.*

***Методи.** Застосовано теоретичний аналіз літературних джерел, розміщених у базі даних PubMed за 2019–2024 роки, для визначення актуальних підходів до підвищення мотивації в освітньому процесі.*

***Результати.** Виявлено, що використання мотиваційних технологій сприяє підвищенню зацікавленості здобувачів у навчанні, покращує засвоєння складного матеріалу та розвиває професійні навички. Зокрема, симуляційні тренінги сприяють покращенню результатів навчання, а впровадження цифрових платформ забезпечує доступ до інтерактивного контенту, створюючи умови для формування стійкого інтересу до навчального процесу та підвищення адаптивності.*

***Висновки.** Мотиваційні технології є дієвим інструментом для підвищення академічної успішності здобувачів медичних (фармацевтичних) закладів вищої освіти. Їх інтеграція сприяє не лише засвоєнню теоретичних знань, а й розвитку критичного мислення, практичних умінь і професійної відповідальності. Використання інтерактивних методів, симуляційних тренінгів і цифрових платформ формує глибокий інтерес до навчання, стимулює самостійну діяльність та підвищує рівень залученості здобувачів. Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення освітніх програм, створення індивідуалізованих підходів і підвищення якості медичної (фармацевтичної) освіти в умовах сучасних соціально-економічних викликів та трансформаційного розвитку України, зумовленого наслідками війни і кризових явищ.*

***Ключові слова:** педагогічні стратегії, академічна ефективність, освітні інновації, самоорганізація, внутрішня мотивація, навчальні досягнення, інтерактивне навчання, професійна мотивація.*

Implementation of Motivational Technologies for Improving Academic Performance of Medical (Pharmaceutical) Students in Higher Education in Modern Ukraine

Svitlana Riabokon

PhD in Medicine, MD, Associate Professor, Department of Therapy and Family Medicine, I. Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Ternopil, Ukraine, ryabokonsvitlana@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4413-0582>, Web of Science Researcher ID: Q-5174-

2016

Iryna Hanberher

PhD in Medicine, MD, Associate Professor, Department of Propaedeutics of Internal Medicine and Phthisiology, I. Horbachevsky Ternopil National Medical

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

University of the Ministry of Health of Ukraine, Ternopil, Ukraine,
irahanber@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4020-3668>, Web of Science

Researcher ID: Q-7526-2016

Mariya Mykhalkiv

PhD in Biology (Biochemistry), Associate Professor, Department of
Pharmaceutical Chemistry, Faculty of Pharmacy, Ivan Horbachevsky Ternopil
National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Ternopil, Ukraine,
mikhalkiv@tdmu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-8574-6412>, Web of Science

Researcher ID: P-2011-2016

***Abstract.** The article is devoted to analysing the implementation of motivational technologies in the educational process of higher medical education in modern Ukraine. The main factors influencing academic performance, including innovative approaches to stimulating cognitive activity, interactive teaching methods, maintaining emotional stability and adaptation to stressful conditions, are investigated. Considerable attention is paid to the practical application of modern tools, such as simulation training, interactive learning modules and gamified tasks. The results of studies confirming the positive impact of integrating these approaches on improving academic performance are presented. The article offers recommendations for higher medical(pharmaceutical) education institutions to improve educational programmes to meet the needs of the current generation of students.*

***The purpose of the study** is to analyse the effectiveness of introducing motivational technologies as a means of improving the academic performance of higher medical (pharmaceutical) education students.*

Methods. *To determine current approaches to increasing motivation in the educational process, the theoretical analysis of literature sources published in the PubMed database for 2019-2024 was used.*

Results. *It has been found that using motivational technologies helps increase students' interest in learning, improves the learning of complex material, and develops professional skills. In particular, simulation training helps improve learning outcomes, and the introduction of digital platforms provides access to interactive content, creating conditions for forming a sustainable interest in the learning process and increasing adaptability.*

Conclusions. *Motivational technologies are an effective tool for improving the academic performance of medical (pharmaceutical) students in higher education. Their integration contributes not only to acquiring theoretical knowledge but also to developing critical thinking, practical skills and professional responsibility. Using interactive methods, simulation training, and digital platforms creates a deep interest in learning, stimulates independent activity, and increases students' engagement. The results can be used to improve educational programmes, create individualised approaches, and improve the quality of medical education in the context of modern socio-economic challenges and the transformational development of Ukraine caused by the consequences of war and crisis.*

Keywords: *pedagogical strategies, academic effectiveness, educational innovations, self-organization, intrinsic motivation, academic achievement, interactive learning, professional motivation.*

Постановка проблеми. Сучасна система медичної (фармацевтичної) освіти в Україні функціонує в умовах значних викликів, які виникають у процесі інтеграції до світового освітнього простору, активної цифровізації та адаптації до кризових соціально-економічних умов. Війна в Україні стала серйозним випробуванням для системи освіти, особливо для медичних

(фармацевтичних) закладів, відповідальних за підготовку майбутніх лікарів (фармацевтів) [1]. Воєнні дії негативно вплинули на навчальний процес, емоційний стан здобувачів освіти, їх мотивацію, а також доступ до освітніх ресурсів. Водночас нові реалії створили унікальні можливості для вдосконалення освітніх програм і формування стійкості серед здобувачів медичної (фармацевтичної) освіти. Одним із найбільш проблемних аспектів є низький рівень академічної мотивації здобувачів, що безпосередньо впливає на якість засвоєння знань та розвиток професійних компетентностей [2]. Подолання цієї проблеми потребує впровадження сучасних мотиваційних технологій, спрямованих на підвищення рівня залученості здобувачів до навчального процесу, стимулювання їхнього потенціалу та забезпечення підготовки висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців.

Розв'язання цієї проблеми має як наукову, так і практичну значущість. З наукового погляду, це передбачає розроблення ефективних підходів до інтеграції інноваційних методик навчання, орієнтованих на розвиток гнучкості освітнього середовища. Практична значущість полягає у створенні сприятливих умов для розвитку особистісних і професійних якостей майбутніх медиків (фармацевтів). Удосконалення освітніх програм передбачає підвищення їхньої адаптивності до сучасних умов суспільства та вимог медичної практики.

Узагальнюючи, вирішення означеної проблеми сприятиме підвищенню ефективності підготовки медичних (фармацевтичних) кадрів, що є критично важливим завданням в умовах сучасних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж останніх років в Україні спостерігається значне зростання інтересу до інтеграції мотиваційних технологій з метою підвищення академічної успішності здобувачів медичних закладів вищої освіти. Численні дослідження демонструють ефективність використання інтерактивних технологій, таких як симуляції, гейміфікація та онлайн-платформи, які сприяють активізації навчальної діяльності. Як

зазначають В. Ільїна-Стогнієнко, Р. Юрій та І. Бабік [3], важливим завданням сучасної вищої медичної (фармацевтичної) освіти є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних швидко адаптуватися до змін.

Для підвищення академічної успішності здобувачів медичних закладів освіти в Україні ключовим є впровадження мотиваційних стратегій, які включають інтерактивні методи навчання, інтеграцію сучасних технологій, створення підтримувального освітнього середовища та активну взаємодію викладачів зі здобувачами вищої освіти. Як підкреслюють Л. М. Маланчук, С. О. Грабчак та С. Л. Маланчук [4], сучасна медична (фармацевтична) освіта має базуватися на інноваційних методах навчання, орієнтованих на потреби здобувачів. Лише за таких умов можна стимулювати внутрішній потенціал здобувачів вищої освіти і забезпечити ефективне засвоєння матеріалу.

Особливу увагу необхідно приділяти формуванню аналітичного мислення у майбутніх лікарів, що має ґрунтуватися на принципах доказової медицини, як зазначає Н. Wu [5]. Для досягнення високої результативності навчання важлива активна співпраця між здобувачами та викладачами, які виступають мотиваторами та модераторами навчального процесу, що підтверджує І. Р. Хміляр [6]. У дослідженні Юрія Р. Ф. та Ковалю Б. Ф. [7] доведено, що мотивація до кар'єрного зростання у здобувачів вищої освіти медичних закладів значно зростає завдяки орієнтації на гуманітарні аспекти професії, зокрема допомогу пацієнтам та підвищення їх якості життя.

О. Антонюк [8] наголошує на необхідності комплексного підходу, що передбачає не лише академічну підготовку, а й розвиток комунікаційних навичок, психологічної підтримки, створення безпечного онлайн-середовища та стимулювання креативності здобувачів. У свою чергу, дослідники Г. Іванова [9], Г. Кузан [10] та О. Локшина [11] вважають, що освітній коучинг є ефективним інструментом для зменшення рівня стресу, підвищення мотивації та впевненості здобувачів вищої освіти, особливо в умовах війни.

Також важливим аспектом є роль іміджу викладача, який значно впливає на мотивацію та залученість здобувачів, як зазначають Н. Крапівіна та С. Бондаренко [12]. Таким чином, інтеграція сучасних мотиваційних стратегій у систему медичної (фармацевтичної) освіти сприяє формуванню конкурентоспроможних фахівців, які готові відповідати викликам сучасного суспільства.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наявних досліджень свідчить про наявність низки важливих питань, які потребують подальшого вивчення для оптимізації навчального процесу в медичних закладах освіти. Одним із таких аспектів є недостатнє врахування індивідуальних психологічних потреб здобувачів, особливо в умовах підвищеного стресу, спричиненого війною, соціально-економічною нестабільністю та постійними змінами у навчальних умовах. Відсутність належної уваги до цих факторів може негативно впливати на формування емоційної стійкості та професійної адаптації майбутніх медиків (фармацевтів).

Наступним невирішеним питанням є необхідність розробки ефективних методів інтеграції сучасних технологій у навчальний процес. Використання цифрових платформ і дистанційних інструментів має забезпечити безперервність освітнього процесу навіть у кризових умовах, зокрема під час війни або пандемій. Водночас залишається актуальним завдання адаптації цих технологій до специфіки медичної (фармацевтичної) освіти, де практичні навички мають особливе значення.

Ще одним важливим напрямом є дослідження впливу креативних та міждисциплінарних підходів на розвиток внутрішньої мотивації здобувачів медичних закладів освіти. Інноваційні методи навчання, що поєднують елементи психології, педагогіки та цифрових технологій, можуть сприяти формуванню у здобувачів внутрішньої зацікавленості в освоєнні професійних компетентностей.

Таким чином, вирішення зазначених питань потребує системного підходу до розробки освітніх стратегій, які будуть спрямовані на підвищення адаптивності навчального процесу, забезпечення його стійкості до зовнішніх викликів і формування конкурентоспроможних медичних фахівців (фармацевтів).

Формулювання цілей статті (постановка завдання)

Метою статті є ґрунтовний аналіз впровадження мотиваційних технологій для підвищення академічної успішності здобувачів вищої медичної (фармацевтичної) освіти в умовах трансформаційних процесів сучасної України.

Завдання статті:

1. Провести опис існуючих мотиваційних підходів у медичній (фармацевтичній) освіті, оцінити їх ефективність та вплив на академічну успішність здобувачів.
2. Визначити оптимальні мотиваційні технології, які можна адаптувати до сучасних реалій освітнього середовища України.
3. Здійснити оцінку впливу цифрових технологій, інтерактивних методів навчання та психологічної підтримки на рівень мотивації та залученості здобувачів до освітнього процесу.
4. Розробити рекомендації щодо інтеграції сучасних мотиваційних технологій у навчальні програми медичних закладів України для підвищення якості освіти та підготовки конкурентоспроможних фахівців.

Виклад основного матеріалу дослідження. Медична (фармацевтична) освіта в Україні зазнає значного впливу низки викликів, що мають як внутрішній, так і зовнішній характер. Серед ключових чинників, які визначають особливості її функціонування, є війна з російською федерацією, пандемія COVID-19, стрімкий розвиток технологій та зміна професійних вимог у

медичній (фармацевтичній) сфері. Ці умови вимагають негайної адаптації освітніх процесів до сучасних реалій.

Одним із важливих аспектів трансформації медичної (фармацевтичної) освіти є необхідність підвищення академічної успішності здобувачів вищої освіти. Для досягнення цієї мети актуальним є впровадження мотиваційних технологій, які забезпечують:

- стимулювання пізнавальної активності;
- розвиток критичного мислення;
- підтримку здобувачів на всіх етапах навчання.

Ефективність освітнього процесу значною мірою залежить від інтеграції інноваційних методик, зокрема:

- використання цифрових платформ для доступу до інтерактивного контенту;
- проведення симуляційних тренінгів, що відображають реальні клінічні сценарії;
- застосування методів гейміфікації для посилення залученості здобувачів.

Мотивація здобувачів освіти є одним із ключових факторів, що визначає рівень їхньої навчальної активності, ставлення до освітнього процесу та академічної успішності. Вона сприяє формуванню пізнавального інтересу, розвитку самостійності, відповідальності та прагнення досягати високих результатів. У медичній (фармацевтичній) освіті, де необхідно опанувати складний теоретичний матеріал і практичні навички, мотивація стає базовою основою для ефективного засвоєння знань і набуття професійної компетентності.

Без достатнього рівня мотивації здобувачі освіти можуть втратити інтерес до навчання, що в довгостроковій перспективі може зумовити зниження рівня академічної успішності, а також відмову від обраної професійної траєкторії. Це

явище є особливо небезпечним у медичній (фармацевтичній) сфері, де висококваліфіковані кадри є критично важливими для збереження та покращення громадського здоров'я.

В умовах війни значення мотивації зростає через низку додаткових стресових факторів, з якими стикаються здобувачі освіти. Серед них:

- психологічна нестабільність;
- інформаційне перенавантаження;
- обмежений доступ до навчальних ресурсів;
- страх за власне життя та життя близьких;
- невизначеність щодо майбутнього.

Зазначені фактори ускладнюють освітній процес, знижуючи рівень залученості здобувачів та їхню здатність ефективно засвоювати навчальний матеріал. У цих умовах мотивація виконує не лише освітню, а й психологічну функцію, допомагаючи здобувачам зберігати стійкість і спрямованість на досягнення цілей навіть за складних обставин.

Мотивація здобувачів є основою для формування професійної компетентності майбутніх медичних (фармацевтичних) працівників. Вона забезпечує:

- активне залучення до освітнього процесу;
- підвищення рівня засвоєння теоретичного матеріалу;
- розвиток практичних навичок та критичного мислення;
- стійку адаптацію до професійних викликів.

Таблиця 1 ілюструє основні фактори впливу мотивації на академічну успішність здобувачів медичної (фармацевтичної) освіти, враховуючи сучасні виклики.

Таблиця 1

Мотиваційні аспекти в освітньому процесі в умовах війни

Аспект	Значення
--------	----------

Значення мотивації в освіті	Мотивація визначає рівень залученості здобувачів, їхню активність та здатність долати труднощі. Особливо важлива для формування професійної компетентності у медичній (фармацевтичній) освіті.
Роль мотивації в медичній (фармацевтичній) освіті	Допомагає засвоїти матеріал, розвивати потрібні практичні навички та формувати відповідальність за майбутню професійну діяльність
Вплив війни на мотивацію	Стрес, емоційна виснаженість, складний доступ до ресурсів посилюють важливість підтримки мотивації здобувачів освіти
Шляхи підтримки мотивації	Використання інноваційних підходів, створення безпечного середовища, акцент на значущості професії, підтримка з боку викладачів.
Цілі мотивації в умовах війни	Сприяння академічній успішності, розвиток стійкості, забезпечення стимулів для особистісного та професійного розвитку

Джерело: власна розробка авторів на основі аналізу [12-16]

Здобувачі медичної (фармацевтичної) освіти, у нинішніх умовах часто відчують емоційну виснаженість та втрату сенсу навчання. Водночас саме на цьому етапі надзвичайно важливо, щоб вони отримували підтримку як від викладачів, так і від освітніх технологій, які сприяють створенню безпечного та стимулюючого середовища для розвитку. Одним із ключових чинників підтримки успішності здобувачів є стимулювання внутрішньої мотивації. Важливу роль тут відіграє рефлексія над значенням медичної (фармацевтичної) професії, зокрема її гуманістичним компонентом – допомогою людям у кризові моменти, а також використання інноваційних педагогічних підходів. Це є

визначальними аспектами для збереження академічної активності та адаптації здобувачів в умовах війни та інших кризових ситуацій [13].

Медична (фармацевтична) освіта є багаторівневою та складною сферою, яка потребує від здобувачів значної академічної залученості, високого рівня наполегливості та дисципліни. У цьому контексті мотивація виступає ключовим фактором забезпечення успішності навчального процесу, формування професійних навичок і розвитку стійкості до зовнішніх викликів.

На сьогодні використовуються численні мотиваційні підходи, спрямовані на підвищення рівня залученості здобувачів до навчального процесу. Основні з них представлено в таблиці 2. Вони охоплюють як традиційні методики, так і сучасні інноваційні технології, зокрема інтерактивні платформи, симуляційні тренінги та інструменти гейміфікації, які довели свою ефективність у стимулюванні пізнавальної активності, розвитку критичного мислення та формуванні практичних компетентностей.

Спрямованість на мотивацію здобувачів медичної (фармацевтичної) освіти є однією з головних умов їхнього успішного професійного становлення. Вона сприяє не лише ефективному засвоєнню навчального матеріалу, а й розвитку стійкості до викликів, що постають у їхньому майбутньому професійному середовищі. Уміння мотивувати здобувачів освіти має бути в центрі уваги освітніх закладів, які прагнуть підготувати висококваліфікованих фахівців для суспільства.

Таблиця 2

Аналіз мотиваційних підходів та їх вплив на академічну успішність

Мотиваційний підхід	Суть підходу	Переваги	Недоліки	Вплив на академічну успішність
Інтерактивні методи навчання	Використання дискусій, симуляцій,	Розвиток критичного мислення, практичних навичок; підвищення	Потребує значних ресурсів і підготовки	Збільшення залученості, покращення

	практичних кейсів	інтересу до матеріалу	викладача	практичних компетентностей
Цифрові технології та симуляції	Використання навчальних платформ, віртуальної реальності, симуляторів	Можливість практикувати навички без ризику для пацієнтів; гнучкість у навчанні	Висока вартість обладнання; залежність від технічної інфраструктури	Підвищення якості навчання, підвищення впевненості здобувачів у власних силах
Зворотний зв'язок від викладачів	Постійний аналіз успішності здобувачів, обговорення помилок та рекомендації	Мотивує здобувачів до самовдосконалення, розвиває навички самоаналізу	Забирає багато часу у викладачів; ризик суб'єктивності	Підвищення впевненості здобувачів, усунення прогалин у знаннях
Студентоцентричний підхід	Індивідуалізація навчання відповідно до потреб і здібностей здобувачів	Врахування інтересів і сильних сторін здобувачів, розвиток автономності	Складність у реалізації для великих груп	Підвищення особистої мотивації, краща адаптація знань до реальних умов
Освітній коучинг	Підтримка здобувачів у досягненні навчальних цілей через діалог, довіру та індивідуальні стратегії	Розвиток лідерських навичок, формування впевненості у собі, адаптація до складних умов	Вимагає спеціальної підготовки викладачів	Зменшення стресу, формування стійкої внутрішньої мотивації
Психологічна підтримка та емоційна стійкість	Надання консультацій, формування безпечного середовища, зменшення академічного стресу	Створення атмосфери довіри; розвиток адаптивності до стресових умов	Потребує залучення психологів або спеціально підготовлених фахівців	Зниження ризику вигорання, посилення мотивації та інтересу до навчання

Джерело: власна розробка авторів на основі аналізу [12-16]

Використання симуляцій, кейс-методів, командної роботи та практичних занять відіграє ключову роль у забезпеченні мотивації здобувачів вищої медичної (фармацевтичної) освіти. Ці підходи сприяють розумінню практичної цінності набутих знань, підвищують інтерес до навчальних дисциплін та формують професійні компетенції. Зокрема, симуляційні тренінги, що імітують клінічні ситуації, дозволяють здобувачам відпрацьовувати практичні навички до автоматизму, що є важливим компонентом професійної підготовки.

Застосування цифрових платформ, таких як онлайн-курси, віртуальні лабораторії, електронні ресурси та мобільні додатки, розширює доступ до найновіших джерел інформації. Такі інструменти забезпечують персоналізацію освітнього процесу, дозволяючи адаптувати навчання до індивідуальних потреб і рівня підготовки здобувачів.

Регулярний зворотний зв'язок із викладачами та їхня підтримка є важливими компонентами навчального процесу, особливо в умовах дистанційного навчання. Конструктивні поради викладачів, поєднані з виховною роботою, сприяють зміцненню довіри, підвищенню мотивації та формуванню почуття впевненості у здобувачів освіти. У контексті стресових ситуацій, таких як війна, психологічна підтримка набуває особливого значення. Навчання стресостійкості, заходи для покращення добробуту та подолання емоційного виснаження допомагають зменшити ризик емоційного вигорання серед здобувачів.

Сучасний підхід до навчання базується на концепції студентоцентричності, яка передбачає глибоке розуміння індивідуальних особливостей, потреб, прагнень та рівня підготовки кожного здобувача. Цей підхід дозволяє адаптувати освітній процес до різноманітних стилів навчання, враховуючи різні швидкості сприйняття інформації та інтереси здобувачів. Здобувачі освіти мають можливість активно брати участь у власному навчанні, формулювати особисті цілі та отримувати зворотний зв'язок. Така

персоналізація сприяє не лише глибшому засвоєнню знань, але й покращенню академічної успішності у довгостроковій перспективі. Мотивовані здобувачі освіти демонструють вищі результати в навчанні, кращу залученість у навчальний процес та готовність до самостійної роботи.

Проте впровадження зазначених методик може супроводжуватися низкою обмежень. Однією з головних проблем є обмеженість ресурсів, оскільки у багатьох медичних навчальних закладах спостерігається нестача необхідного обладнання для симуляцій, цифрових платформ та відповідного програмного забезпечення. Крім того, в умовах війни виникають додаткові складнощі, пов'язані із забезпеченням безпеки здобувачів освіти та підтриманням їхньої мотивації на належному рівні в умовах психологічного тиску. Ситуація ускладнюється також відсутністю належних укриттів під час ракетних обстрілів, що позбавляє можливості забезпечити безпечні умови для навчального процесу.

Розробка рекомендацій щодо інтеграції мотиваційних технологій до освітнього процесу у вищих медичних закладах України, на нашу думку, потребує значно більшої інтенсивності, ніж це спостерігається зараз. Водночас, враховуючи складний економічний стан країни, що перебуває у стані війни, технологічні нововведення не завжди вчасно досягають навчальних закладів або ж узагалі залишаються недоступними.

Інтеграція цифрових платформ у навчальний процес може сприяти створенню інтерактивного та інклюзивного освітнього середовища. Використання онлайн-курсів, відеолекцій, симуляцій клінічних ситуацій і вебінарів дозволяє здобувачам зберігати зв'язок з навчальним матеріалом навіть у складних умовах. Такі платформи забезпечують можливість персоналізації навчання через адаптацію освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів, а також створюють умови для надання зворотного зв'язку та здійснення самооцінки, що стимулює активну участь у навчальному процесі.

Інтерактивне навчання, яке охоплює моделювання клінічних випадків, роботу в командах, а також застосування кейс-методів, сприяє ефективному застосуванню теоретичних знань у практичній діяльності. Такий підхід не лише забезпечує розвиток критичного мислення та практичних навичок, необхідних для майбутніх лікарів (фармацевтів), а й сприяє активізації мотивації здобувачів освіти завдяки глибшому залученню в навчальний процес.

Мотивація здобувачів освіти значною мірою залежить від їхнього емоційного стану, тому надзвичайно важливим є впровадження психологічної підтримки в освітній процес. Створення підтримувального середовища через консультування, групові заняття з психотерапії чи медитації дозволяє знизити рівень стресу та тривоги, що, своєю чергою, сприяє збереженню мотивації здобувачів освіти та їхній зосередженості на навчанні. З огляду на важливість емоційного благополуччя, заклади освіти повинні запроваджувати спеціалізовані курси, спрямовані на розвиток стресостійкості та підтримку психологічного здоров'я як здобувачів освіти, так і працівників цих закладів, а також упровадження здоров'язберігаючих технологій [16].

Організація студентоцентричного навчання передбачає орієнтацію на індивідуальні потреби кожного здобувача освіти. Викладачі повинні виконувати роль фасилітаторів навчального процесу, сприяючи розвитку особистих інтересів і прагнень здобувачів освіти.

Оцінювання досягнень здобувачів освіти має бути не лише формальним, а й мотивуючим. З огляду на особливості медичної (фармацевтичної) освіти, необхідним є поєднання традиційних іспитів із різноманітними формами оцінювання, такими як виконання проєктних робіт, симуляційна практика, наукові дослідження та участь у фахових заходах. Визнання досягнень здобувачів освіти через нагороди, стипендії або інші форми заохочення може стимулювати їх до подальших професійних здобутків.

Інтеграція мотиваційних технологій неможлива без відповідної підготовки викладачів до застосування інноваційних методів у навчальному процесі. Викладачі повинні бути не лише експертами у своїй галузі, а й компетентними у сфері педагогіки та психології навчання, здатними мотивувати здобувачів освіти та підтримувати їх у процесі професійного розвитку. Для цього необхідно забезпечити викладачів можливостями для підвищення кваліфікації, проведення тренінгів і створення умов для обміну досвідом з колегами з інших закладів освіти, зокрема закордонних університетів.

Висновки. Інтеграція мотиваційних технологій у навчальний процес медичних закладів вищої освіти України є стратегічно важливим напрямом для підвищення академічної успішності та професійної підготовки майбутніх медичних (фармацевтичних) фахівців. Реалізація цього завдання вимагає гнучкого підходу, впровадження інновацій та постійного вдосконалення освітніх методик із врахуванням сучасних викликів і умов. Особливої уваги потребує забезпечення емоційного та психологічного благополуччя здобувачів освіти, що включає підтримку їхньої мотивації та розвиток стресостійкості. Використання сучасних освітніх технологій та інтерактивних методів сприяє підвищенню рівня залученості здобувачів освіти у навчальний процес, а також створює умови для ефективною адаптації до професійних викликів.

Список використаних джерел

1. Bilash S. M., Pronina O. M., Oliinichenko Ya. O. The educational process organization at the department of clinical anatomy and operative surgery in the martial law condition. *«Морфогенез та регенерація органів людини та тварин в нормі, при патології та за умов корекції»*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м.Полтава, 2022 р.). Полтава: РВВ ПДМУ, 2022. С. 94–95.

2. Кирилів М. В., Бекус І. Р., Криницька І. Я. Взаємозв'язки мотивації та академічної успішності серед здобувачів вищої медичної та медсестринської освіти в умовах сучасних викликів. *Україна. Здоров'я нації*. 2024. № 1. С. 127–132. URL: <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2024.1/22> (дата звернення: 23.09.2024).
3. Ільїна-Стогнієнко В., Раїса Ю., Бабік І. Дослідження мотиваційних стратегій для підвищення академічної успішності здобувачів медичних закладів вищої освіти в Україні. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 1(44). С. 1325–1337. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10\(44\)-1325-1337](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10(44)-1325-1337) (дата звернення: 23.09.2024).
4. Маланчук Л. М., Грабчак С. О., Маланчук С. Л. Інтеграція новітніх форм та методів навчання у медичних закладах вищої освіти з прикладами реального застосування. *Медична освіта*. 2024. № 1. С. 92–98. URL: <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2024.1.14586> (дата звернення: 23.09.2024).
5. Wu H., Li S., Zheng J., Guo J. Medical students' motivation and academic performance: the mediating roles of self-efficacy and learning engagement. *Medical Education Online*. 2020. № 25(1). URL: <https://doi.org/10.1080/10872981.2020.1742964> (date of access: 23.09.2024).
6. Хміляр І. Р. Мотивація як основний чинник академічної успішності здобувачів медичних закладів вищої освіти. *Освіта медичних фахівців: реалії та виклики сьогодення: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Львів, 21 березня 2024 р.). Львів, 2024. С. 58–61. URL: https://lma.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/zbirnyk-tez-konferencziyi__lma_21.03.2024.pdf#page=58 (дата звернення: 23.09.2024).
7. Юрій Р. Ф., Коваль Б. Ф. Навчальні мотиви студентів медичних закладів вищої освіти України різних курсів навчання. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 9. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13353407> (дата звернення: 23.09.2024).

8. Антонюк О. Використання освітнього коучингу для зменшення освітнього стресу та посилення академічної мотивації здобувачів освіти під час війни: теоретичний аспект. *Український Педагогічний журнал*. 2022. № 3. С. 44–54. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-3-44-54> (дата звернення: 23.09.2024).

9. Іванова Г. І. Використання коучингу як інноваційної технології для формування вмінь і навичок оптимальної організації розумової праці. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. № 66(1). С. 174–178. URL: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.66-1.35> (дата звернення: 23.09.2024).

10. Кузан Г. Освітній коучинг як інноваційна технологія професійної підготовки фахівців соціальної та соціально-педагогічної сфери у вищій школі. *Молодь і ринок*. 2019. № 3(170). С. 81–84. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.166280> (дата звернення: 23.09.2024).

11. Локшина О., Глушко О., Джурило А., Кравченко С., Максименко О., Нікольська Н., Шпарик О. Організація освіти в умовах війни: рекомендації міжнародних організацій. *Український Педагогічний журнал*. 2022. № 2. С. 5–18. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-2-5-18> (дата звернення: 23.09.2024).

12. Крапівіна Н., Бондаренко С. Вплив іміджу викладача на мотивацію та академічну успішність здобувачів вищої освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 16(34). С. 482–494. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-16\(34\)-482-494](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-16(34)-482-494) (дата звернення: 23.09.2024).

13. Плахотнюк Н., Суворова Л., Макаревич О. Основні принципи підвищення ефективності навчання здобувачів освіти в умовах війни. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. № 5(11). С. 440–448. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-4\(10\)](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-4(10)) (дата звернення: 23.09.2024).

14. Невоєнна О. А., Кузнєцов М. А., Татїєвська М. М. Психологічний стан здобувачів освіти під час дистанційного навчання: фактори впливу та стратегії підтримки. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 8(42). С. 817–831. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-8\(42\)-817-831](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-8(42)-817-831) (дата звернення: 23.09.2024).
15. Hurskaya V., Mykhaylenko S., Kartashova Z., Kushevskaya N., Zaverukha Y. Assessment and Evaluation Methods for 21st Century Education: Measuring What Matters. *Futurity Education*. 2024. № 4(4). С. 4–17. URL: <https://doi.org/10.57125/FED.2024.12.25.01> (date of access: 23.09.2024).
16. Diachenko-Bohun M., Hrytsai N., Grynova M., Grygus I., Skaliy A., Hagner-Derengowska M., Napierała M., Muszkieta R., Zukow W. Historical Retrospective of the Development of Scientific Approaches to Health-Saving Activity in Society. *International Journal of Applied Exercise Physiology*. 2020. № 9(1). С. 31–38. URL: https://repozytorium.umk.pl/bitstream/handle/item/6244/692%2CDiachenko-Bohun%2CHrytsai%2CGrynova_et_al.pdf?sequence=1 (date of access: 23.09.2024).